

โครงการศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอม

ก้อย ตามพระราชดำริฯ

หมู่ที่ 1 บ้านหริม ต.อมก้อย อ.อมก้อย จ.เชียงใหม่

พระราชดำริ / ความเป็นมาของโครงการ

6-022 : ศูนย์เรียนรู้ฯ อมก้อย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาของเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ซึ่งการศึกษาภาคปกติไม่สามารถเข้าถึงได้ จึงได้โปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินงานสนับสนุนตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ ซึ่งมีแนวการดำเนินงานด้วยการบูรณาการงาน 4 ด้านในการพัฒนา ประกอบด้วย

1. การจัดการศึกษาให้กับเด็ก เยาวชนวัยเรียน และประชาชน ในห้วย่อมบ้านพื้นที่ห่างไกล เข้าถึงได้ยาก ไม่สามารถเข้ารับการศึกษภาคปกติได้

2. แก้ไขปัญหาภาวะโภชนาการ การขาดสารอาหารไอโอดีน โปรตีน พลังงาน และวิตามินเอ ในเด็กและเยาวชน

3. ส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมแก่ชุมชนใกล้เคียง

4. การจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

เมื่อปี พ.ศ.2551 นายสุรเดช พหลโยธิน ผู้ประสานงานศูนย์การเรียนรู้ภูฟ้า พื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนและอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับการประสานจากรองผู้อำนวยการสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (ว่าที่ ร.ต.กิตติ ชันฉิมิตร) ให้ดำเนินการประสานกับหน่วยงานศูนย์บริการศึกษานอกโรงเรียน (ศบอ.) อำเภออมก๋อย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในอำเภออมก๋อย ในการจัดหาพื้นที่สำหรับเป็นที่ตั้งสำนักงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้มีการดำเนินการสำรวจพื้นที่ 3 แห่ง พบว่า พื้นที่ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 42-44 จากบ้านกิ่วลม ตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด ถึง อำเภออมก๋อย มีสภาพพื้นที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวห่างจากตัวอำเภอประมาณ 5 กิโลเมตร และเมื่อดูแผนที่ทางอากาศแล้ว พื้นที่ดังกล่าวสามารถขยายออกไปได้อีกจนถึงน้ำแม่ต๋อมที่ไกลออกไปจากพื้นที่ประมาณ 4-5 กิโลเมตร ทั้งนี้ พื้นที่ป่าอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ต้องมีการหารือร่วมกันต่อไปอีกในการขออนุญาตใช้พื้นที่หรือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอาจดำเนินการถวาย เพื่อการใช้พื้นที่ตามแนวพระราชดำริต่อไปได้

ต่อมาเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2552 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนินไปยังสถานที่ก่อสร้างศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอมก๋อย ตามพระราชดำริฯ อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นศูนย์กลางส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ในการยกระดับคุณภาพชีวิตของเด็ก และราษฎรชาวไทยภูเขาบนพื้นที่สูงในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ และใกล้เคียง มุ่งเน้นการพัฒนาผ่านแหล่งศึกษาผ่านแหล่งศึกษาตามธรรมชาติ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับการรักษาวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอมก๋อย ตำบลอมก๋อย อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่จำนวน

๑,๙๐๕ ไร่ เป็นสถานที่ก่อสร้างศูนย์ โดยส่วนราชการต่างๆ ร่วมกันสนองพระราชดำริ มีการจัดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับศักยภาพในพื้นที่ ครอบคลุมเขตป่าอนุรักษ์ ป่าใช้สอย เขตกิจกรรมการเกษตร และเขตสาธารณูปโภค เริ่มด้วยการสร้างสิ่งสาธารณูปโภคพื้นฐาน การสร้างอาหารหอพักตามแนวคิดของชาวปกาเกอะญอ เพื่อเป็นที่พักของผู้ที่เข้าไปฝึกอบรม การทดลองปลูกชาอัสสัม จะมีการแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้เชี่ยวชาญจากอินเดีย คาดว่าศูนย์ จะเริ่มดำเนินการได้ในปี 2553 โอกาสนี้ ทรงพระราชดำริกับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการก่อสร้างสิ่งต่างๆ จะต้องไม่กระทบต่อสภาพป่าไม้ หรือทั้งทรงเล็งถึงการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎร โดยเฉพาะในถิ่นทุรกันดาร ทำให้ทรงห่วงใย จึงทรงเริ่มพระราชกรณียกิจช่วยเหลือราษฎรให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ตั้งแต่ปี 2523 โดยทรงเลือกเด็กเป็นกลุ่มเป้าหมายแรก จากนั้น จึงทรงขยายงานเข้าสู่ชุมชน โดยเฉพาะราษฎรที่เดือดร้อน เช่น ในพื้นที่อำเภออมก๋อย ซึ่งเป็นพื้นที่หนึ่งที่ทรงเห็นความเดือดร้อนด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ สุขภาพอนามัย และธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรบนพื้นที่สูงและใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาต่อไป
2. เพื่อการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของราษฎร
3. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการศึกษา สาธิตและถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม
4. เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ศึกษาธรรมชาติ และวัฒนธรรมท้องถิ่น

ที่ตั้งพื้นที่โครงการ

หมู่ที่ 1 บ้านหริม ตำบลอมก๋อย อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่จำนวน ๑,๙๐๕ ไร่